

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα:**«Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ)»**

[COM(2016) 683 final — 2016/0336 (CNS)]

και «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για κοινή βάση φορολογίας εταιρειών»

[COM(2016) 685 final — 2016/0337 (CNS)]

(2017/C 434/09)

Εισηγητής: ο κ. **Michael McLOUGHLIN**

Αίτηση γνωμοδότησης	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 21.11.2016
Νομική βάση	Άρθρο 115 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο ειδικευμένο τμήμα	Οικονομική και νομισματική ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Υιοθετήθηκε από το ειδικευμένο τμήμα	7.9.2017
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	20.9.2017
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	528
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	182/2/11

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τους στόχους των προτάσεων της Επιτροπής στον τομέα της ΚΕΒΦΕ.

1.2 Η ΕΟΚΕ συνιστά να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την επίτευξη των σκοπών της ΚΕΒΦΕ με συναίνεση, λαμβάνοντας υπόψη την ευαίσθητη φύση των ζητημάτων ως προς την επικουρικότητα και την κρατική κυριαρχία.

1.3 Η ΕΟΚΕ κατανοεί τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή στην προσέγγιση σε δύο στάδια, αλλά ζητεί την ταχεία έναρξη του δεύτερου σταδίου μετά τη συμφωνία μιας κοινής βάσης, καθώς μόνο μετά την ενοποίηση τα σημαντικά οφέλη θα γίνουν αισθητά από τις επιχειρήσεις. Θα υπάρξουν ορισμένα οφέλη ως προς την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού από το πρώτο στάδιο, αλλά η ενοποίηση ολοκληρώνει το έργο.

1.4 Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε εκ νέου την πρόταση για την ΚΕΒΦΕ τόσο με στόχο την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς όσο και την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού ο οποίος θεωρεί εισόδημα τη δημιουργία αξίας. Η ΕΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να επιδιώξουν την ολοκλήρωση των δύο σταδίων ως αποτελεσματικό μέτρο για την καταπολέμηση της απάτης και την προώθηση της ανάπτυξης.

1.5 Όπως και το 2011, η ΕΟΚΕ συνιστά την επανεξέταση του τύπου επιμερισμού της ΚΕΒΦΕ. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν κατά πόσον μπορεί να εξαιρεθεί η διανοητική ιδιοκτησία (ΔΙ) από τον τύπο επιμερισμού. Οι πωλήσεις ανά προορισμό ενδέχεται επίσης να χρειάζονται αλλαγές προκειμένου να εξασφαλισθεί δίκαιη εφαρμογή. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η λειτουργία του προτεινόμενου πεδίου πωλήσεων ανά προορισμό θα έχει ως αποτέλεσμα πολλά από τα μικρότερα κράτη μέλη εξαγωγής να απολέσουν σημαντικά ποσά φορολογητέου εισοδήματος προς όφελος των μεγαλύτερων κρατών μελών. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η πρόταση πρέπει να αποβλέπει σε ένα δίκαιο τύπο και να αποφευχθεί η συστηματική έλλειψη ισορροπίας.

1.6 Η ΕΟΚΕ ζητεί να δοθεί προσοχή στις προτάσεις για την απόσβεση, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι αντικατοπτρίζουν την πραγματική εμπειρία των επιχειρήσεων. Η απόσβεση ενδέχεται να είναι πολύ περιορισμένη για ορισμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων τα οποία υπόκεινται σε ταχύτατη απαξίωση λόγω του ρυθμού της τεχνολογικής αλλαγής.

1.7 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη φορολογική μεταχείριση της χρηματοδότησης με μετοχικά κεφάλαια για εταιρικές επενδύσεις διότι στην πρόταση τίθεται σε ισότιμη βάση το χρέος και η χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες δεν θα πρέπει να εκτίθενται σε μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση.

1.8 Η ΕΟΚΕ συνιστά την εξεύρεση μιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των κρατών μελών ως αποτέλεσμα των προτάσεων και, ως εκ τούτου, ο αντικτύπος τους θα πρέπει να εξετάζεται λεπτομερώς για κάθε κράτος μέλος χωριστά, όσον αφορά την επενδυτική ελκυστικότητα, τη δημιουργία και τη διατήρηση θέσεων απασχόλησης. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει με έμφαση ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες για την επίτευξη αυτού του στόχου.

1.9 Η ΕΟΚΕ συνιστά οι προτάσεις για την ΚΕΒΦΕ να περιορίζουν κατά το δυνατόν την πολυπλοκότητα, δεδομένου μάλιστα του διακηρυγμένου στόχου της παροχής ασφάλειας και απλότητας. Η πτυχή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη μεταχείριση των άυλων στοιχείων του ενεργητικού στους εταιρικούς ισολογισμούς.

1.10 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει την ανάγκη για ευελιξία και να διασφαλίσει ότι τα κράτη και οι εταιρείες είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες παγκόσμιες ή εγχώριες οικονομικές συνθήκες και να τηρήσουν τις διαδικασίες της ΕΕ και την κοινή συνεργασία.

1.11 Η ΚΕΒΦΕ θα είναι αποτελεσματικότερη και θα συγκεντρώσει την απαραίτητη ομοφωνία εφόσον ληφθούν υπόψη ορισμένες βασικές ανησυχίες που διατυπώνονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

2. Πρόταση της Επιτροπής

2.1 Η εκ νέου δρομολογημένη πρόταση για την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ) συνίσταται σε ένα ενιαίο σύνολο κανόνων για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών των εταιρειών στην ΕΕ μέσω της οποίας επιδιώκεται μια αποφασιστική συμβολή στην ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την ισοτιμία στην ενιαία αγορά. Με την ΚΕΒΦΕ, οι διασυνοριακές επιχειρήσεις συμμορφώνονται με ένα ενιαίο σύστημα της ΕΕ για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματός τους και όχι με διαφορετικούς εθνικούς κανόνες. Οι εταιρείες θα υποβάλλουν μία φορολογική δήλωση για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους στην ΕΕ και θα αντισταθμίζουν ζημιές σε ένα κράτος μέλος με κέρδη σε άλλο. Οι ενδοομιλικές συναλλαγές δεν θα φορολογούνται πλέον σε επίπεδο οντότητας, εξαλείφοντας θέματα μεταβίβασης τιμολόγησης στον τομέα της ΚΕΒΦΕ. Τα ενοποιημένα φορολογητέα κέρδη θα κατανομούνται μεταξύ των κρατών μελών στα οποία δραστηριοποιείται ο όμιλος, χρησιμοποιώντας έναν τύπο επιμερισμού. Κάθε κράτος μέλος θα φορολογεί στη συνέχεια το μερίδιό του από τα κέρδη με τον δικό του εθνικό εταιρικό φορολογικό συντελεστή.

2.2 Εισάγονται επίσης νέες διατάξεις σε σύγκριση με την πρόταση του 2011. Πρώτον, οι προτάσεις του 2016 ζητούν υποχρεωτικούς και όχι προαιρετικούς κανόνες που θα διέπουν τους ενοποιημένους ομίλους με ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 750 εκατομμυρίων ευρώ· δεύτερον, υπάρχουν κανόνες που ενθαρρύνουν τις εταιρείες να χρησιμοποιούν ίδια κεφάλαια για τη χρηματοδότηση επενδύσεων προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ευνοϊκή μεταχείριση της εταιρικής χρηματοδότησης μέσω χρέους· και, τρίτον, θεσπίζεται υπέρ-έκπτωση για την έρευνα και ανάπτυξη (E&A). Στην κοινή βάση υπάρχουν επίσης προτάσεις για την προσωρινή φορολογική ελάφρυνση των διασυνοριακών ζημιών και την επακόλουθη ανάκτηση μέχρι να θεσπιστεί η ενοποίηση. Το δεύτερο βήμα στις προτάσεις θα δρομολογηθεί μόλις υπάρξει πολιτική συμφωνία σχετικά με τις προτάσεις για την κοινή βάση. Μέχρι τη στιγμή εκείνη, το δεύτερο στάδιο παραμένει σε εκκρεμότητα για εξέταση από το Συμβούλιο.

2.3 Η πρόταση της Επιτροπής αποτελείται από δύο χωριστές προτάσεις οδηγίας του Συμβουλίου. Η μία πρόταση αφορά την «κοινή βάση φορολογίας εταιρειών» ή ΚΒΦΕ και η άλλη την «κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών» ή ΚΕΒΦΕ. Ο διαχωρισμός των δύο στοιχείων σε δύο χωριστές προτάσεις αποτελεί τη βασική διαφορά μεταξύ των προτάσεων του 2016 και του 2011. Η Επιτροπή προτείνει τη σταδιακή προσέγγιση, αρχικά με την ΚΒΦΕ και, στη συνέχεια, με την ΚΕΒΦΕ.

2.4 Η Επιτροπή δρομολόγησε επίσης εκ νέου την πρότασή της για την ΚΕΒΦΕ με στόχους την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς, αναγνωρίζοντας ότι «δεν ήταν πιθανό να ψηφιστεί δια μιας στο σύνολό της, χωρίς σταδιακή προσέγγιση». Ωστόσο, η Επιτροπή τονίζει ότι η ενοποίηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των προτάσεων. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ΚΕΒΦΕ για τις επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 750 εκατομμυρίων ευρώ αποτελεί μέρος της στρατηγικής για την ενίσχυση των προοπτικών ανάπτυξης και την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι προτάσεις είναι κατά βάση ελκυστικότερες για τις επιχειρήσεις, αφενός, όσον αφορά τη συμμόρφωση και την πολυπλοκότητα, και αφετέρου, λόγω της ευνοϊκής μεταχείρισης των ιδίων κεφαλαίων έναντι του χρέους από την άποψη των φορολογικών ελαφρύνσεων. Οι διασυνοριακές αντισταθμίσεις ζημιών σε ένα κράτος μέλος έναντι κερδών σε άλλο θεωρούνται επίσης από την Επιτροπή πλεονέκτημα των προτάσεων.

2.5 Η Επιτροπή αναφέρει ότι το ισχύον σύστημα διεθνούς φορολογίας επιχειρήσεων «δεν είναι πλέον συμβατό με το σύγχρονο πλαίσιο». Η Επιτροπή θεωρεί ότι μπορεί να υπάρχουν αναντιστοιχίες όταν οι εθνικοί κανόνες συντάσσονται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα διεθνή θέματα. Οι προτάσεις του 2016, ενώ είναι υποχρεωτικές για τους μεγαλύτερους ομίλους, προβλέπουν επίσης σύστημα προαιρετικής συμμόρφωσης για οντότητες που υπόκεινται σε εταιρική φορολόγηση στην ΕΕ, αλλά βρίσκονται κάτω από το όριο του κύκλου εργασιών των 750 εκατομμυρίων ευρώ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι με τις προτάσεις αυτές αποδίδεται το εισόδημα στον τόπο όπου παράγεται η αξία.

2.6 Η Επιτροπή αναγνωρίζει τον φιλόδοξο χαρακτήρα των προτάσεων και, ως εκ τούτου, τον σταδιακό χαρακτήρα της εφαρμογής τους. Μάλιστα, αναφέρει ότι οι δύσκολες συζητήσεις σχετικά με το στοιχείο της ενοποίησης μπορεί να καθυστερήσουν άλλους σημαντικούς τομείς όπου ενδεχομένως να υπάρχει μεγαλύτερη συναίνεση. Ωστόσο, οι δύο προτάσεις εξακολουθούν να συνυποβάλλονται στο πλαίσιο της ίδιας πρωτοβουλίας. Η Επιτροπή αναφέρει επίσης ότι η ενοποίηση παραμένει ουσιαστικό στοιχείο της πρωτοβουλίας και ότι τα μεγάλα φορολογικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι εκάστοτε όμιλοι μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω ενοποίησης.

3. Οφέλη της πρότασης

3.1 Οι προτάσεις περιέχουν σημαντικά οφέλη για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Θα υπάρχει περιορισμός του κόστους συμμόρφωσης και της πολυπλοκότητας για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, και για όσες το επιλέγουν, στις συναλλαγές σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτό είναι επίσης ένα βασικό ζήτημα για την προαγωγή της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς και των ίσων όρων ανταγωνισμού για όλους. Η ΚΕΒΦΕ, εάν θεσπιστεί σωστά, μπορεί να διαδραματίσει βασικό ρόλο στην καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στο φορολογικό σύστημα. Μια κοινή προσέγγιση για τη φορολογική βάση θα διασφαλίσει ότι όλες οι χώρες της ΕΕ ακολουθούν παρόμοια προσέγγιση και αντιμετωπίζουν με τον ίδιο τρόπο τα ίδια πράγματα και επιτρέπουν τις ίδιες εκπτώσεις. Οι πολυεθνικές εταιρείες μπορούν τώρα να χρησιμοποιούν διαφορετικές φορολογικές βάσεις και διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές σε διάφορα κράτη μέλη και, ενίοτε, παράκτιες οντότητες για να καταβάλλουν πολύ χαμηλούς πραγματικούς φόρους. Η ΚΕΒΦΕ πραγματεύεται τα θέματα αυτά.

3.2 Ο επιθετικός φορολογικός σχεδιασμός οδηγεί σε μείωση των φορολογικών εσόδων. Το επίπεδο του φορολογικού σχεδιασμού είναι σοβαρό πρόβλημα για τους πολίτες της ΕΕ. Η ΕΕ έχει λάβει πολλά μέτρα για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού και έχει υιοθετήσει το σχέδιο δράσης. Ένας από τους στόχους της ΚΕΒΦΕ είναι να διερευνήσει πώς μπορεί να προωθηθεί αυτή η προσέγγιση ακόμη περισσότερο, προκειμένου να εξασφαλιστεί αποτελεσματική φορολόγηση των εταιρειών στην ΕΕ.

3.3 Η σημαντική μείωση των τιμών μεταβίβασης εντός της ΕΕ που επέτυχε η ΚΕΒΦΕ θα επιτρέψει την καταπολέμηση πρακτικών που οδηγούν σε επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Για παράδειγμα, συχνά χρησιμοποιούνται στοιχεία ενεργητικού όπως η διανοητική ιδιοκτησία καθώς είναι δύσκολο να οριστεί η αξία τους ή έχουν εκτιμηθεί από την ίδια την εταιρεία, αντικατοπτρίζοντας ονομαστικά μια αξία στην ελεύθερη αγορά. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν συχνά αντικείμενο διαπραγμάτευσης εντός των εσωτερικών εταιρικών δομών.

3.4 Η ΚΕΒΦΕ μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού κατά τον προσδιορισμό της πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας. Οι εταιρείες μπορεί να απασχολούν έναν αριθμό υπαλλήλων και/ή να διαθέτουν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία σε κράτος μέλος και να σημειώνουν μηδενικά ή ελάχιστα κέρδη σε αυτό το κράτος μέλος. Επί του παρόντος, οι επιχειρήσεις που διαθέτουν πανευρωπαϊκή διάρθρωση δύνανται να οργανώνουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες κατά τέτοιο τρόπο ώστε το μεγαλύτερο μέρος των κερδών τους στην ΕΕ να καταλήγει σε μια ευρωπαϊκή έδρα, η οποία υπάγεται σε μια δικαιοδοσία που έχει το χαμηλότερο συντελεστή και/ή τις πιο γενναιόδωρες εκπτώσεις. Αυτό, σε συνδυασμό με τη χρήση τιμών μεταβίβασης για άλλα περιουσιακά στοιχεία, συχνά μπορεί να οδηγήσει σε εξαιρετικά χαμηλά ποσοστά φορολογίας επιχειρήσεων για τις πολυεθνικές εταιρείες με πολύ μεγάλο κύκλο εργασιών σε πολλές δικαιοδοσίες. Οι προτάσεις για την ΚΕΒΦΕ μπορούν να αντιμετωπίσουν τα ζητήματα αυτά. Ο τύπος που παρατίθεται στις προτάσεις αφορά τον τόπο άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας της οποίας βασικά συστατικά είναι οι πωλήσεις, το εργατικό δυναμικό και τα περιουσιακά στοιχεία. Οι εθνικές φορολογικές αρχές μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ρόλο σχετικά με τα ζητήματα αυτά.

3.5 Όταν υιοθετηθεί, η ΚΕΒΦΕ θα πρέπει να συνεκτιμά την ανταγωνιστικότητα όλων τις επιχειρήσεων. Η πρόταση πρέπει να λάβει υπόψη τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τόσο οι ΜΜΕ όσο και οι μεγάλες εταιρείες.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις προτάσεις για μια κοινή βάση φορολογίας εταιρειών και για μια κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών ως μέσο για την ενίσχυση της ενιαίας αγοράς με την απλοποίηση των φορολογικών υποθέσεων των μεγαλύτερων εταιρειών και ως μέσο αντιμετώπισης του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Έχουν σημειωθεί σημαντικές μεταβολές στο ευρύτερο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον από το 2011. Η προηγούμενη πρόταση για την ΚΕΒΦΕ δεν επέτυχε σημαντική πρόοδο. Η ΕΟΚΕ ελπίζει ότι οι νέες προτάσεις που θα λαμβάνουν υπόψη τις παγκόσμιες εξελίξεις θα είναι περισσότερο επιτυχείς.

4.2 Καθώς προχωρεί η συζήτηση σχετικά με την ΚΕΒΦΕ, είναι σημαντικό η ενοποίηση να παραμείνει πρωταρχικός στόχος. Η πρόταση θα βελτιωθεί εάν περιοριστεί η πολυπλοκότητα, όπου αυτό είναι δυνατόν. Η ΕΟΚΕ ενθαρρύνει την Επιτροπή να επιδιώξει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συναίνεση κατά την προώθηση και των δύο πτυχών της πρότασης.

4.3 Το σύστημα επιμερισμού της ΚΕΒΦΕ

4.3.1 Υπάρχουν διάφορα ζητήματα προς εξέταση όσον αφορά τον τύπο επιμερισμού. Η ΕΟΚΕ εκφράζει ανησυχία ως προς το γεγονός ότι δεν υπήρξε καμία προσπάθεια να εξηγηθεί ή να προσδιοριστεί με ουσιαστικό τρόπο για ποιο λόγο ο γενικός τύπος (ένα τρίτο στοιχείο ενεργητικού, ένα τρίτο απασχόληση και ένα τρίτο πωλήσεις ανά προορισμό) συνιστά την κατάλληλη αναπαράσταση της οικονομικής πραγματικότητας της επιχείρησης για τον επιμερισμό των φορολογητέων κερδών μεταξύ των κρατών μελών. Η υφιστάμενη πρόταση μπορεί να επιφέρει σημαντικές αλλαγές ως προς τον τόπο όπου πραγματοποιούνται τα κέρδη για φορολογικούς σκοπούς, γεγονός το οποίο θα έχει σημαντικές και άγνωστες συνέπειες για τις επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη. Τα φορολογικά έσοδα είναι θεμελιώδες στοιχείο για την οικονομική διαχείριση, το οποίο θα μπορούσε να έχει σοβαρό αντίκτυπο. Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι η πρόταση πρέπει να αποβλέπει σε ένα δίκαιο τύπο και να αποφεύγει τις συστηματικές ανισορροπίες.

4.3.2 Η εστίαση σε θέματα όπως οι εγκαταστάσεις, τα μηχανήματα και το προσωπικό, αν και σχετική, δεν αποδίδει την πλήρη εικόνα της σύγχρονης βιομηχανίας. Η στρατηγική της ψηφιακής ενιαίας αγοράς τονίζει π.χ. τη σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ομοίως, οι εξελίξεις σε σχέση με την ένωση των κεφαλαιαγορών μπορεί να εστιάζουν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού.

4.3.3 Η ανησυχία της ΕΟΚΕ απορρέει σε μεγάλο βαθμό από τα εξής:

- (1) την πρόταση να εξαιρεθεί η πνευματική ιδιοκτησία (ΔΙ) από τα περιουσιακά στοιχεία· Η ΔΙ είναι ένας οικονομικός παράγοντας που μπορεί εύκολα να μεταβληθεί για τον υπολογισμό του κέρδους. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι είναι δύσκολο να εκτιμηθεί και για τον λόγο αυτό δεν αποτελούσε μέρος της πρότασης της Επιτροπής· συνεπώς, καλεί τα κράτη μέλη να προβληματιστούν σχετικά με τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης του σημαντικού αυτού ζητήματος. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό δεδομένου ότι η πνευματική ιδιοκτησία αποτελεί σημαντική κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία οικονομικής αξίας και όλο και περισσότερο υπαγορεύει την κατεύθυνση προς την οποία μετακινούνται οι σύγχρονες οικονομίες. Επίσης, η λύση είναι ασύμβατη με την έμφαση που συνεχίζει να προσδίδει η Επιτροπή στην ψηφιακή ενιαία αγορά·
- (2) την πρόταση να συμπεριληφθεί ένα «πεδίο πωλήσεων ανά προορισμό». Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η λειτουργία του προτεινόμενου πεδίου πωλήσεων ανά προορισμό θα έχει ως αποτέλεσμα πολλά από τα μικρότερα κράτη μέλη εξαγωγής να απολέσουν σημαντικά ποσά φορολογητέου εισοδήματος προς όφελος των μεγαλύτερων κρατών μελών. Ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος είναι άγνωστος και το πεδίο πωλήσεων θα επωφεληθεί από την ποσοτικοποίηση των επιπτώσεών του· εάν δε κριθεί αναγκαίο, θα πρέπει να επανεξεταστεί.
- (3) Η εισαγωγή ενός πλήρους συστήματος υπολογισμού και ενοποίησης της φορολογίας των επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ θα αποτελέσει σημαντική αλλαγή στο επιχειρηματικό περιβάλλον της ΕΕ και έχει το δυναμικό να δώσει ώθηση στην ενιαία αγορά. Ως εκ τούτου, πρέπει να αναλυθεί προσεκτικά και απαιτούνται εθνικές εκτιμήσεις επιπτώσεων. Ένα σημαντικό υφιστάμενο σύνολο κανόνων για όλες τις μεγάλες διεθνείς εταιρείες είναι τα διεθνή χρηματοοικονομικά και λογιστικά πρότυπα. Οποιαδήποτε απόκλιση από αυτά τα πρότυπα κατά τη διαδικασία επιχειρηματικού προγραμματισμού θα επιφέρει πρόσθετο φόρτο στις επιχειρήσεις, αντί να επιτύχει εξοικονόμηση δαπανών. Εφόσον ο τύπος επιμερισμού της ΚΕΒΦΕ έχει αναπτυχθεί από την Επιτροπή αποκλειστικά για τον ειδικό αυτό σκοπό, έρχεται εκ πρώτης όψεως σε αντίθεση με μερικά από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα·
- (4) Δεδομένου ότι η σαφήνεια και η συνοχή στη χρήση των όρων είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως στον τομέα της φορολογίας, η ΕΟΚΕ συνιστά όλα τα βασικά στοιχεία και ιδίως οι ορισμοί να καλύπτονται από την οδηγία.

4.4 Χρηματοδότηση μέσω χρέους ή με ίδια κεφάλαια

4.4.1 Οι προτάσεις της Επιτροπής δίνουν μεγάλη έμφαση στο θέμα της φορολογικής μεταχείρισης της εταιρικής χρηματοδότησης μέσω χρέους έναντι μέσω ιδίων κεφαλαίων. Ως ευρύτερο στοιχείο της βιομηχανικής στρατηγικής, η ενίσχυση της καθαρής λογιστικής θέσης μπορεί να θεωρηθεί πολύτιμη καθώς διαφοροποιεί τον κίνδυνο σε μια επιχείρηση και βοηθά στην αποφυγή πολλών πτυχών αστάθειας κατά τον σχεδιασμό.

4.4.2 Πιο συγκεκριμένα, η ΕΟΚΕ ανησυχεί διότι η επιλεγείσα προσέγγιση μπορεί να είναι προκυκλική καθώς η πτώση της καθαρής λογιστικής θέσης σε δύσκολες περιόδους ή η προσφυγή σε χρέος λόγω έλλειψης εναλλακτικών λύσεων, θα προκαλούσε αύξηση του φορολογητέου εισοδήματος, επιδεινώνοντας έτσι την κατάσταση της εταιρείας τη στιγμή ακριβώς που αντιμετωπίζει τις πιο δύσκολες στιγμές της. Η εξέλιξη αυτή θα έχει δευτερογενή αντίκτυπο στην απασχόληση και την ανάπτυξη. Επομένως, η ΕΟΚΕ κρίνει απαραίτητη την εξέταση της επιλεγείσας προσέγγισης.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

5.1 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι προτάσεις της Επιτροπής αποσκοπούν σταθερά στη στήριξη των επιχειρήσεων και στη δημιουργία ενός πιο απλού και αποτελεσματικού συστήματος για τη συμμόρφωση και την επιχειρηματική δραστηριότητα. Αν και η προώθηση της ενιαίας αγοράς και των αναγκών των επιχειρήσεων μπορεί να θεωρηθεί ως ένας από τους βασικούς στόχους της ΕΕ, η Ένωση υφίσταται και δημιουργήθηκε από τα κράτη μέλη της για να εξυπηρετεί τις ανάγκες τους. Τουλάχιστον, χρειάζεται συστηματική εκτίμηση από την Επιτροπή του αντικτύπου για κάθε κράτος μέλος των προτεινόμενων αλλαγών στα φορολογικά έσοδα, τις επενδύσεις και την απασχόληση, με βάση αναλύσεις διεθνών δεδομένων και στοιχείων από τα κράτη μέλη. Η ΕΟΚΕ προτρέπει τα κράτη μέλη να δώσουν στην Επιτροπή πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα, και προτείνει να διεξαχθεί εκτίμηση του αντίκτυπου και για τα δύο στάδια της ΚΕΒΦΕ.

5.2 Αν και η εξάλειψη της μεταβιβαστικής τιμολόγησης είναι κομβικής σημασίας στις προτάσεις, είναι σαφές ότι η έννοια θα εξακολουθήσει να υφίσταται όταν οι όμιλοι έχουν δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Το γεγονός αυτό οδηγεί αναπόφευκτα σε διακριτές και χωριστές ρυθμίσεις για πολλές εταιρείες. Πρέπει συνεπώς να δοθεί προσοχή στη δημιουργία ομίλων εντός και εκτός ΕΕ, καθώς και μικτών δομών. Οι δυνατοότητες φοροαποφυγής μπορεί τότε να μετατοπιστούν από τη φορολογική βάση ή τις τρέχουσες υβριδικές αναντιστοιχίες προς τις δομές των εταιρειών και τους ομίλους.

5.3 Η ΕΟΚΕ ζητεί η συζήτηση για την ΚΕΒΦΕ να ακολουθήσει τις ευρωπαϊκές διαδικασίες, μόλις η τελευταία εγκριθεί. Ενώ η πολιτική πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτη στις μεταβαλλόμενες συνθήκες, θα πρέπει επίσης να θεσπιστεί μηχανισμός για την προσαρμογή της πολιτικής στην οικονομική συγκυρία.

5.4 Ο τρόπος αντιμετώπισης της έρευνας και ανάπτυξης είναι πολύ θετικός. Η υπέρ-έκπτωση στον τομέα αυτό φυσικά θα αυξήσει σημαντικά τη δραστηριότητα και θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα. Θα ήταν σημαντικό τα προτεινόμενα μέτρα να εξεταστούν σε σύγκριση με τις διατάξεις που ισχύουν ήδη στα κράτη μέλη (οι οποίες εμφανίζουν αρκετές διαφορές). Αν και η πρωμότητα για την ανάπτυξη και τις επενδύσεις είναι σημαντική, είναι επίσης κρίσιμο ότι τούτο, ως νέο κίνητρο, όσο και η υπέρ-έκπτωση για την Ε&Α να μην αποτελέσουν νέες μορφές φοροδιαφυγής κατά την εφαρμογή τους.

5.5 Η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τις συγκρούσεις που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ φορολογικών αρχών και της κεντρικής φορολογικής αρχής. Είναι π.χ. πιθανό να προκύψουν συγκρούσεις για τη φορολογία των θυγατρικών ενός ομίλου και για τον επιμερισμό των κερδών και οι συγκρούσεις αυτές να είναι τόσο χρονοβόρες που να καταναλώνουν όλο το χρόνο που εξοικονομήθηκε με την εξάλειψη των ζητημάτων μεταβιβαστικής τιμολόγησης.

5.6 Θα πρέπει να αποσαφηνίζεται ο τρόπος με τον οποίο εκτελούνται οι έλεγχοι των κρατών μελών σε θυγατρικές ομίλων σε περίπτωση που οι αρμόδιες για τα φορολογικά έσοδα αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους επιθυμούν να διεξαγάγουν έλεγχο.

5.7 Οι διατάξεις για τη διάρκεια απόσβεσης ενδέχεται να μη συνάδουν με ορισμένες επιχειρηματικές πρακτικές και, στο σημείο αυτό, θα πρέπει να προβλεφθεί κάποια ευελιξία. Πολλές εταιρείες αντικαθιστούν τον εξοπλισμό τους (για παράδειγμα τους υπολογιστές) κάθε ένα ή δύο έτη ώστε να προλαβαίνουν την τεχνολογική απαξίωσή τους, και η συνήθεια αυτή σίγουρα θα διαδοθεί και σε πολλές ακόμη κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων κατά τα επόμενα έτη λόγω του γρήγορου ρυθμού των τεχνολογικών εξελίξεων.

5.8 Είναι ακόμα σημαντικό να υπάρξει καθοδήγηση κατά της φοροαποφυγής μέσω επιλογής ευνοϊκότερων λογιστικών κωδικών καθώς τούτο θα είναι ακόμη δυνατό πριν από την ενοποίηση.

5.9 Οι προτάσεις αυτές επιτρέπουν στις πολυεθνικές επιχειρήσεις να αποκλείουν ενδιάμεσους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών παραδείσων, καθώς αυτοί βρίσκονται εκτός ΕΕ. Αυτό, στη συνέχεια, θα πρέπει να εξετασθεί με διάφορες μεθόδους, όπως οι κανόνες για τη μεταβιβαστική τιμολόγηση, τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες, και μια γενική αρχή κατά της φοροαποφυγής.

Βρυξέλλες, 20 Σεπτεμβρίου 2017.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ